

ผู้จัดทำ นางสาวศิริ ศรีทิพย์วงศ์ รหัส 571561321092

ที่มาของบทความ www.babytrick.com

February 7, 2011 | หมวดหมู การดูแลเด็กปฐมวัย

บทความ เรื่อง วิธีรับมือไม่ให้ลูกเอาแต่ใจตัวเอง

วิธีรับมือไม่ให้ลูกเอาแต่ใจตัวเองเด็กแรกเกิดจนถึงอายุ 6 ขวบ ลูกของเราจะเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก ซึ่งเด็กในช่วงปฐมวัยนี้ยังไม่สามารถใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา แต่ลูกจะคอยสังเกตการตอบสนองจากคนรอบข้างทั้งพ่อแม่ และผู้ดูแล หากพ่อแม่ที่ไม่รู้มาก่อนว่าลูกของตนนั้นกำลัง “ลองดี” กับตัวเองแล้วละก็ ลูกก็จะเรียนรู้ว่า “ถ้าทำอย่างนี้แล้วพ่อแม่จะยอม” ซึ่งเมื่อเด็กเรียนรู้ไปมากๆ เข้า ก็จะพัฒนา กลายเป็นนิสัย และเริ่มรู้ว่าจะทำอย่างไรให้ผู้ใหญ่ยอมทำในสิ่งที่เขาต้องการนั่นเอง ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นแล้วพ่อแม่คงต้องเหนื่อยอีกเยอะเลยล่ะ วันนี้เรามีวิธีเตรียมรับมือไม่ให้ลูกเอาแต่ใจตัวเองและรับฟังเหตุผลพ่อแม่

คุณพ่อคุณแม่เคยเจอลูกมีอาการเหล่านี้บ้างหรือเปล่า

เวลาที่ลูกต้องการจะให้พ่อแม่ทำอะไรให้ เช่น กินขนม ชื้อของเล่น พาไปเที่ยว เมื่อไม่ได้ดังใจ ลูกก็จะร้องไห้แง หนักๆ เข้ามีอาการดิ้นลงไปกับพื้น ชักดิ้นชักงอ สุดท้ายพ่อแม่ก็ต้องยอมทำตามที่ต้องการ

เวลาที่ไปชดใจลูก เช่น ปล่อยให้เล่นเพื่อไปทำกิจกรรมอื่น ลูกก็จะร้องไห้แง

เวลาที่พ่อแม่สอนหรือบอกลูกให้ทำอะไร ลูกมักจะต่อต้านหรือไม่ยอมทำตาม

สาเหตุที่ลูกมีอาการเหล่านี้เพราะ

นับตั้งแต่ลูกเกิดออกมา ลูกของเราก็จะมีการเรียนรู้ เช่น เมื่อตัวเองรู้สึกหิว เมื่อร้องไห้แล้วมีน้ำนมให้กิน เด็กก็จะเรียนรู้ว่า อ้อ.. ถ้าหิวให้ร้องไห้จะ เต็มจะจะมีน้ำนมมาให้กินอ้อมอ่อย

เมื่อลูกเรียนรู้ว่าทำแบบไหนแล้วได้ผล แต่เมื่อทำซ้ำแล้วยังไม่ได้สิ่งที่ตัวเองต้องการ ลูกก็จะเพิ่มความรุนแรงของการกระทำขึ้นไปอีก เช่น ครั้งแรกพ่อแม่พาไปเที่ยวแล้วซื้อของเล่นหรือขนมให้ลูกกิน เมื่อพา ลูกออกไปอีก ลูกก็จะให้เราซื้อขนมหรือของเล่นเพิ่มให้ เมื่อไม่ได้ลูกก็จะร้องไห้ หากการร้องไห้ครั้งนี้ทำให้พ่อแม่ใจอ่อนจนทำตามสิ่งที่ลูกต้องการ ลูกก็จะเรียนรู้และเข้าใจไปเองว่า “ทำแบบนี้แล้วพ่อแม่ จะยอม”

เมื่อวันต่อๆ ไปอยากจะได้อะไร ลูกก็จะนำกลับไปใช้ซ้ำเดิม คือ ร้องไห้แง ถ้าไม่ได้ ลูกก็จะร้องไห้หนักขึ้น ดั่งขึ้น มีอาการลงปอนชักดิ้นชักงอ หากพ่อแม่ยอมตามใจลูก ลูกก็จะจดจำไปอีกว่า “ถ้าทำแบบขั้นที่ 1 ไม่ได้ ก็ทำแบบขั้นที่ 2 นี้ แล้วพ่อแม่จะยอมฉัน”

ยิ่งพ่อแม่เห็นลูกร้องไห้แงแล้วก็ตามใจ หรือพูดโธ่ลูก ลูกก็จะยิ่งจดจำว่า ทำสิ่งนี้แล้วจะมีคนรัก คนเอาใจ ซึ่งเด็กทุกๆ คนจะเรียนรู้เองตามธรรมชาติ ทำให้ยิ่งโตขึ้น ลูกจะยิ่งเอาแต่ใจมากขึ้น และหากขัดใจ ก็จะร้องไห้หรือมีพฤติกรรมที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

ทางแก้ไขไม่ให้ลูกเอาแต่ใจตัวเอง

ต้องทำความเข้าใจกับธรรมชาติของลูก ให้มากกว่าลูกในวัยนี้ (ช่วง 6 ขวบแรก) นั้น หากพ่อแม่สอนและฝึกไม่ตามใจลูกทุกครั้งทีร้องไห้แง ลูกจะโตขึ้นมาโดยไม่ติดนิสัยเหล่านี้

ให้ลูกหัดเรียนรู้การช่วยเหลือตัวเอง เช่น พ่อแม่อาจจะเริ่มฝึกลูก (เริ่มตอน 2 ขวบ) ให้เริ่มใส่เสื้อผ้าเอง, กินข้าวเอง, ต้มน้ำจากแก้วเอง ฯลฯ และควรพาลูกไปเล่นกับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน เมื่อลูกไปเจอ กับเพื่อน ในวัยเดียวกัน ลูกจะเรียนรู้การแบ่งปัน การได้รับและการให้

เวลาที่ลูกร้องไห้เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ตัวเองต้องการ (ประเภทลงปอนชักดิ้นชักงอ ที่พื้น) สิ่งแรกที่พ่อแม่ต้องทำคือ การเข้าไปอุ้มลูก กอดลูกไว้ โดยไม่ต้องไปโวยวาย ไปดุด่าว่าลูก แค่กอดลูกไว้เฉยๆ แล้วพาลูกออกมาจากสิ่งที่เขาต้องการ เช่น ร้านขนม ร้านของเล่น

การกอดลูกเอาไว้เฉยๆ โดยที่พ่อแม่ไม่ดู ไม่ตำไม่ว่าอะไรลูก เมื่อลูกร้องไห้จนเหนื่อยและไม่เห็นสิ่งเร้า (สิ่งที่ตัวเองอยากได้ เช่น ขนม ของเล่น ฯลฯ) สักพักลูกก็จะลืมไปเอง ซึ่งเมื่อลูกอารมณ์เริ่มดีขึ้น พ่อแม่ควรสอนลูกว่าเหตุใดพ่อแม่จึงไม่ซื้อหรือทำสิ่งนั้น ให้ลูก แต่ไม่ควรไปดุด่าลูกอีก แคบอกเหตุผลว่าทำไมถึงไม่ทำหรือซื้อสิ่งนั้นให้ก็พอค่ะ

โปรดจำไว้ว่า แม้ว่าลูกจะยังเล็ก จะไม่เข้าใจเหตุผลที่พ่อแม่อธิบายไปทั้งหมด แต่ถ้าพ่อแม่ทำแบบนี้ไปเรื่อยๆ ลูกจะซึมซับถึงการใช้เหตุผล ไม่ใช่การใช้อารมณ์ของพ่อแม่ได้ตอบ พ่อแม่หลายคนมักจะตำว่าลูกว่า “ร้องทำไม หยุตร้องเดี๋ยวนี้” ซึ่งทำให้ลูกรู้สึกว่าเขาไม่ได้รับความรัก พ่อแม่ไม่รักเขา ลูกจึงต้องเรียกร้อง (ด้วยการร้องไห้แง และดิ้นๆ เพิ่มขึ้นนั่นเอง)

หัดตั้งคำถามกับลูกบ่อยๆ ถามลูกว่าลูกรู้สึกยังไงบ้าง และลูกคิดยังไงกับสิ่งที่ตัวเองอยากได้ ทำไมถึงอยากได้สิ่งๆ นั้น และทำไมจะต้องเอาสิ่งๆ นั้นให้ได้

เปิดโอกาสให้ลูกได้หัดตัดสินใจเองบ้าง อาจจะเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวของลูกเอง เช่น จะเลือกเสื้อผ้าตัวไหนดี (ลูกจะได้อารมณ์ดี เพราะบางครั้งลูกอาจจะไม่ยอมใส่ชุดที่พ่อแม่เลือกให้ก็ได้), มื้อเย็นนี้จะกินอาหารอะไรดี (มีเมนูอาหารให้เลือกหลากหลาย แล้วลูกเป็นคนตัดสินใจ) ฯลฯ เป็นต้น พูดคุยกับลูกให้บ่อย เด็กในช่วงปฐมวัยนั้น พ่อแม่เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวและเป็น “ของเล่น” ที่ดีที่สุดสำหรับเขา หากพ่อแม่พูดคุยกับลูกสม่ำเสมอ เล่นกับลูก ให้ความรัก กอดลูกให้มาก ลูกจะไม่ใช้ความก้าวร้าวเป็นตัวต่อรองกับพ่อแม่

หลังจากอ่านบทความ "วิธีรับมือไม่ให้ลูกเอาแต่ใจแล้ว" สิ่งที่ได้รับจากบทความนั้นคือ

สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับ ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี ซึ่งในทางด้านครอบครัว ในฐานะที่เราเป็นแม่ เราสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของเราได้ เพื่อส่งเสริมให้ลูกของเรา โตขึ้นมาเป็นเด็กที่มีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ที่สมบูรณ์ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ส่งเสริมให้ลูกได้รู้จักการอดทนและรอคอยซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่เด็ก ในยุคปัจจุบันควรจะมี

อีกบทบาทหนึ่งคือ ในฐานะที่เป็นผู้ดูแลเด็กอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การส่งเสริมให้เด็กไม่เป็นคนที่เอาแต่ใจ ครุมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งความรู้ที่ได้จากบทความนั้นเราสามารถนำมาใช้กับลูกศิษย์ของเราได้ เช่น ฝึกให้เด็กรู้จักการอดทน รอคอย รู้จักการให้และการแบ่งปัน ซึ่งเด็กหากได้รับการส่งเสริมที่ดีเด็กก็จะเรียนรู้พฤติกรรมที่ควรเอาเป็นแบบอย่างเช่น รู้จักการให้ขนม แบ่งขนมแก่เพื่อนๆ หากเด็กทำดีครุควรชื่นชมเพื่อให้เด็กมีกำลังใจที่จะทำความดีต่อไป